

Dnia 26 maja 2009 r. Sąd Rejonowy w Bielsku- Białej IX Wydział Grodzki w składzie jednego sędziego rozpoznał sprawę przeciwko Pawłowi S. i Marcinowi T oskarżonym o to, że w okresie od 10.04.2002 r. do 4.06.2008 r. w Bielsku- Białej, woj. Śląskiego, działając wspólnie i w porozumieniu, będąc współnikami WizjaNet sp. c. z siedzibą w Bielsku- Białej wydawali czasopismo o tytule www.bielsko.biala.pl ukazujące się w sieci Internet bez wymaganej rejestracji; tj. o przestępstwo z art. 45 ustawy z 26.01.1984 r. Prawo Prasowe, Dz. U. 1984 nr 5, poz. 24 wydawanie dziennika lub czasopisma bez rejestracji.

Sąd uznał oskarżonych Pawła S. i Marcina T. za winnych tego, że w okresie od sierpnia 2007 r. do 4.06.2008 r. wydawali czasopismo bez wymaganej rejestracji i na mocy art.45 ustawy z 26.01.1984 r. Prawo Prasowe, Dz. U. 1984 nr 5, poz. 24 i art.33 §1 i 3 kk skazał ich na karę grzywny w wysokości po 100 (sto) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 30 (trzydzieści) złotych. Sąd zasądził również na rzecz oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe obejmujące wydatki w kwocie po 304,23 (trzysta cztery złote i dwadzieścia trzy grosze) oraz opłatę w kwocie po 300 (trzysta) złotych.

Rozprawa była bardzo istotna ze względu na potrzebę ujednoczenia linii orzeczniczej w kwestii kar za brak rejestracji czasopism ukazujących się w Internecie. Niestety obecnie możemy zauważyć brak konsekwencji sądów i dużą rozbieżność wyroków- w niektórych przypadkach sądy orzekają grzywnę, w innych natomiast wskazując na nieznaczną społeczną szkodliwość, odstępują od wymierzenia kary.

Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, że oskarżeni Paweł S. i Marcin T. w okresie od sierpnia 2007 do 4 czerwca 2008 w Bielsku- Białej (woj. śląskie) działając wspólnie i w porozumieniu, będąc współnikami Wizja Net sp.c z siedzibą w Bielsku- Białej wydawali czasopismo o tytule www.bielsko.biala.pl ukazujące się w sieci Internet bez wymaganej rejestracji. Na portalu prowadzonym przez oskarżonych ukazywały się regularnie wiadomości z regionu i okolicy Bielska- Białej, które były aktualizowane codziennie. Zamieszczane były tam m.in. artykuły prasowe na zasadzie przedruku z innych czasopism, bądź pisane przez dziennikarzy zatrudnionych lub współpracujących z Wizją Net sp.c na podstawie umów o dzieło. Oskarżeni prowadzili zatem działalność gospodarczą polegającą na redagowaniu, tworzeniu, przygotowywaniu materiałów prasowych oraz periodycznym publikowaniu prasy w Internecie.

Zgodnie z art.7 ust.2 pkt 1 prawa prasowego prasa oznacza publikacje periodyczne, które nie tworzą zamkniętej, jednorodnej całości, ukazujące się nie rzadziej niż raz w roku, opatrzone stałym tytułem albo nazwą, bieżącym numerem i datą, a w szczególności: dzienniki, czasopisma, serwisy agencyjne, stałe przekazy teleksowe, biuletyny, programy radiowe i telewizyjne oraz kroniki filmowe; prasą są także wszelkie istniejące i powstające w wyniku postępu technicznego środki masowego przekazywania, do którego zalicza się również Internet.

Stosownie do art.7 ust. 2 pkt 2 i 3 prawa prasowego dziennikiem jest ogólnoinformacyjny druk periodyczny lub przekaz za pomocą dźwięku oraz dźwięku i obrazu innego ukazujący się częściej niż raz w tygodniu, a czasopismem jest druk periodyczny ukazujący się nie częściej niż raz w tygodniu, a nie rzadziej niż raz w roku, przy czym przepis ten stosuje się odpowiednio do przekazu za pomocą dźwięku i obrazu innego niż określony w art. 7 ust. 2 pkt 2 prawa prasowego.

Sąd wskazywał na to, że zarówno w literaturze prawniczej jak i judykaturze utrwalony jest pogląd, iż dzienniki i czasopisma przez to, że są utrwalane w formie przekazu internetowego nie tracą znamion tytułu prasowego, i to zarówno wtedy gdy przekaz internetowy towarzyszy

przekazowi utrwalonemu na papierze, stanowiąc inną, elektroniczną jego postać, jak i wówczas, gdy przekaz taki istnieje tylko w formie elektronicznej w Internecie, ale ukazuje się periodycznie spełniając wymogi określone w ustawie. Sąd wskazał, że artykuły prasowe o charakterze ogólnoinformacyjnym, kierowane do nieograniczonej liczby odbiorców ukazywały się na portalu oskarżonych codziennie, stąd ich działanie należy oceniać jako wydawanie dziennika.

Sąd odrzucił argumenty oskarżonego Pawła S., że ich działania nie były bezprawne, gdyż medium jakim jest Internet nie podlega ograniczeniom i ma charakter wolny, a takim ograniczeniem jest obowiązek rejestracji sądowej. Sąd w wyroku podkreślił, że Internet jest jedynie środkiem przekazu, za jego pośrednictwem wymienia się korespondencję podobnie jak przekazuje się korespondencję w formie papierowej. Co prawda przekaz korespondencji w Internecie nie podlega rejestracji, ale wymaga jej wydawanie w formie elektronicznej prasy dostępnej w Internecie (art.7 ust.2 pkt 1 prawa prasowego). W myśl wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2007 (IV KK 174/07 Biuletyn Prawa Karnego 2007 nr 15) prasą są także publikacje, przekazy periodyczne rozpowszechniane za pomocą Internetu.

Sąd przyjął, iż w okresie od 10 kwietnia 2002 r. do sierpnia 2007 oskarżeni Paweł S. i Marcin T., wydając czasopismo www.bielsko.biala.pl działali w usprawiedliwionym błędzie co do prawa, bez świadomości bezprawności swego czynu. Od sierpnia 2007 oskarżeni nawiązali współpracę z dziennikarzem Robertem K., celem publikacji na stronie internetowej artykułów jego autorstwa, a także zatrudnili Paulinę P., zajmującą się aktualizowaniem i redagowaniem informacji z regionu w formie reportaży i fotoreportaży. Oskarżeni podejmując decyzję o prowadzeniu portalu, nie zasięgnęli informacji o ciężących na nich obowiązkach prawnych z tytułu takiej działalności gospodarczej, nie zasięgnęli w tym względzie porady prawnej. Dlatego też zdaniem sądu, ewentualny błąd oskarżonych co do nieświadomości bezprawności ich czynu w okresie od sierpnia 2007 do 18.04.2008 r. (daty złożenia wniosku o rejestrację czasopisma) był nieusprawiedliwiony. Podkreślił, że w swoich orzeczeniach SN stwierdził, że nieświadomość bezprawności będzie nieusprawiedliwiona, jeżeli na sprawcy w związku z działalnością zawodową ciążył obowiązek zaznajomienia się z odpowiednimi przepisami i sprawca w sposób zawiniony tego obowiązku nie dopełnił. Nie można absolutnie mówić o błędzie co do prawa jeżeli chodzi o działalność oskarżonych od kwietnia do 4 czerwca 2009 r., gdyż oskarżeni w kwietniu otrzymali zapytanie Internetowego Dziennika Informacyjnego SuperNova czy ich portal jest zarejestrowany w sądzie, zatem mieli oni świadomość, że prowadzą swoją działalność nielegalnie.

Orzekając karę w tej wysokości sąd wziął pod uwagę, iż stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonych nie był wysoki, gdyż sprawcy prowadząc działalność wydawniczą bez rejestracji nie wyrządzili szkody innym podmiotom. Za taką oceną stopnia społecznej szkodliwości czynu przemawia także niezbyt długi czasookres przestępstwa (10 miesięcy).

Sąd nie podzielił stanowiska oskarżonych i obrońcy, że ich zachowanie cechuje znikomy poziom społecznej szkodliwości, z uwagi na fakt, że oskarżeni mając pełną świadomość obowiązku rejestracji czasopisma w kwietniu 2008, działalność taką kontynuowali i nie powstrzymali się od wydawania czasopisma do czasu rejestracji. Przy wymiarze kary sąd wziął pod uwagę dotychczasową niekaralność oskarżonych oraz to, że grzywna nie będzie dla nich stanowić nadmiernej dolegliwości finansowej, gdyż nie przekracza ich miesięcznych dochodów. Stwierdził, że wysokość kary jest dostosowana do stopnia zawinienia oskarżonych i społecznej szkodliwości czynu. Orzeczona kara wpłynie wychowawczo i zapobiegawczo na oskarżonych uświadamiając im, że naruszanie porządku prawnego nie popłaca. Kara ta spełni również swe cele w zakresie prewencji generalnej.

Opracowane przez: Martę Aleksandrowicz